

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Перший проректор  
Глухівського НПУ  
ім. О. Довженка  
Марина ХРОЛЕНКО  
«26» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА  
навчальної дисципліни МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО  
ЧИТАННЯ

Галузь знань: : 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Предметна спеціальність/спеціалізація:

Рівень вищої освіти: : перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма: «Початкова освіта та інформатика»;  
«Початкова освіта та психологія», «Початкова освіта»

Статус: нормативна

Структурні підрозділи (факультети, ННІ, кафедри), відповідальні за реалізацію  
навчальної дисципліни: Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра: теорії і методики початкової освіти

| Форма<br>навчання | Курс | Семестр | Загальне<br>навантаження |        | Кількість годин   |        |                       |                      |                   | Вид<br>семестрового<br>контролю |         |
|-------------------|------|---------|--------------------------|--------|-------------------|--------|-----------------------|----------------------|-------------------|---------------------------------|---------|
|                   |      |         | Кредити ЄКТС             | Години | Аудиторні заняття |        |                       |                      | Самостійна робота | Залік                           | Екзамен |
|                   |      |         |                          |        | Всього            | Лекції | Лабораторні<br>роботи | Практичні<br>заняття |                   |                                 |         |
| Денна             | III  | 5       | 6                        | 180    | 70                | 32     | 16                    | 22                   | 110               |                                 | +       |
| Заочна            | III  | 5       | 6                        | 180    | 18                | 8      | 4                     | 6                    | 162               |                                 | +       |

Робочу програму навчальної дисципліни складено відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта ОС «Бакалавр», професійних стандартів за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», ОПП підготовки бакалаврів за спеціальністю 013 Початкова освіта, навчального плану, навчальної програми)

**Укладач робочої програми:** кандидат педагогічних наук, доцент

Тетяна ЗЕНЧЕНКО Тя

### **ЗАТВЕРДЖЕНО**

кафедрою теорії і методики початкової освіти

протокол від «28» 08 2024 року № 1

Завідувач кафедри кандидат педагогічних наук, доцент

Тетяна ЗЕНЧЕНКО Тя

### **ЗАТВЕРДЖЕНО**

вченою радою ННІ педагогіки та психології \_\_\_\_\_

протокол від « 28 » 08 2024 року № 9

Голова вченої ради ННІ педагогіки та психології кандидат педагогічних наук, доцент Андрій Шерудило Ш

### **ПОГОДЖЕНО**

Гаранти освітніх програм:

кандидат педагогічних наук, доцент Ірина МОЗУЛЬ

Мозуль

кандидат педагогічних наук, ст. викладач Галина НЕПОМНЯЦА

Непомняца

кандидат педагогічних наук, доцент Ольга ВИШНИК

Вишник

## Пояснювальна записка

Курс «Методика навчання літературного читання» посідає важливе місце серед навчальних дисциплін, які забезпечують вищу педагогічну освіту, оскільки рідна мова і читання є невичерпним джерелом знань, важливим засобом духовного, емоційного та розумового розвитку учнів початкових класів. Дисципліна має прикладний характер і відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів до навчання молодших школярів літературного читання, формування у них першооснов читацької культури, емоційно-оцінного ставлення до змісту прочитаного, формування особистості засобами художнього слова.

**Мета** курсу – забезпечити належний рівень теоретичних знань студентів з методики навчання літературного читання в початкових класах, формування практично-методичних умінь, необхідних для активної професійної діяльності майбутніх учителів у системі початкової мовно-літературної освіти, опанування здобувачами вищої педагогічної освіти ефективних форм організації освітнього процесу з літературного читання, методів і прийомів формування ключових і читацької компетентностей молодшого школяра на сучасному етапі розвитку школи.

**Завдання** методики навчання літературного читання як навчального курсу в педагогічному ЗВО:

- розкрити теоретико-методичні основи читання у початковій освіті;
- озброїти майбутніх учителів знанням шкільних програм і підручників з літературного читання, розумінням закономірностей формування ключових і предметної читацької компетентностей у контексті Концепції «Нова українська школа»;
- забезпечити засвоєння студентами знань про закономірності оволодіння учнями повноцінною навичкою читання, формування якостей читання, про основні прийоми роботи над текстами різних жанрів;
- навчити педагогів реалізувати змістові лінії Державного стандарту і чинних програм, формувати в учнів соціальні, морально-етичні цінності за допомогою художніх образів літературних творів;
- озброювати майбутніх учителів прийомами формування у молодших школярів умінь сприймати, розуміти, аналізувати різні види літературних і навчальних текстів з використанням елементарних літературознавчих понять;
- навчити майбутніх фахівців дбати про формування в учнів прийомів самостійної роботи з різними типами і видами дитячих книжок, про розвиток творчої літературної діяльності школярів.

**Пререквізити:** студенти опановують предмет «Методика навчання літературного читання» після засвоєння таких дисциплін: «Історія та культура України», «Дитяча література», «Педагогіка», «Психологія», «Нові інформаційні технології навчання», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Сучасна українська мова з практикумом», «Методика навчання української мови».

**Постреквізити:** Виробнича педагогічна практика, Педагогічна практика на робочому місці вчителя початкових класів, курсова робота з фахових методик, Атестаційний іспит із методик початкової освіти.

Майбутні вчителі початкових класів повинні оволодіти такими компетентностями:

### Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

#### Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. (частково) Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-8 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

### **Фахові компетентності (ФК)**

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

### **Компетентності відповідно до Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»**

#### **Загальні компетентності**

ЗК.01. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність);

ЗК.02. Здатність до особистісної взаємодії, робота в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність);

ЗК.03. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність);

ЗК.04. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність);

ЗК.05. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

### **Трудові функції (професійні компетентності, що входять до них)**

Трудова функція А Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

(А1 Мовно-комунікативна компетентність, А2 Предметно-методична компетентність, А3 Інформаційно-цифрова компетентність);

Трудова функція Б Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

(Б1 Психологічна компетентність; Б2 Емоційно-етична компетентність;

Б3 Компетентність педагогічного партнерства);

Трудова функція В Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища

(В1 Інклюзивна компетентність (*частково*); В2 Здоров'язбережувальна компетентність; В3 Проєктувальна компетентність);

Трудова функція Г Управління освітнім процесом

(Г1 Прогностична компетентність; Г2 Організаційна компетентність; Г3 Оцінювально-аналітична компетентність);

Трудова функція Д Безперервний професійний розвиток

(Д1 Інноваційна компетентність (*частково*); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (*частково*) Д3 Рефлексивна компетентність).

### **Програмні результати навчання (ПРН)**

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

Опрацювання курсу "Методика навчання літературного читання" в системі підготовки вчителя початкових класів передбачає різні види діяльності студентів: аудиторну роботу (лекції, практичні і лабораторні заняття), самостійну роботу, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Підсумковий контроль здійснюється у 5 семестрі у формі екзамену.

**Основні поняття:** літературне читання, мета і завдання літературного читання, принципи визначення змісту літературного читання, змістові лінії Державного стандарту з читання, ключові компетентності, читацька компетентність, коло читання, читацька діяльність, літературно-творча діяльність, види і способи читання, якості повноцінної навички читання, типи уроків класного читання, художнє оповідання, казка, легенда, вірш, ліричний вірш, епічний вірш, байка, науково-художній твір, нарис, стаття, прислів'я, приказка, загадка, акростих, щедрівка, колядка, народна пісня, п'єса, зміст, сюжет, дійові особи, художній образ, основна думка, план, переказ, розповідь, творча робота, етапи

формування читацької самостійності, уроки роботи з дитячою книжкою, роботи з інформацією, аудіювання.

### **Політика навчання, викладання, контролю**

*Академічна доброчесність.* Представлені результати освітньої діяльності мають бути результатом власних творчих пошуків, отриманих у ході навчальної та науково-дослідної роботи.

*Відвідування занять.* Відвідування лекційних занять є добровільним вибором здобувача. Результати виконання практичних занять мають бути представлені викладачу на перевірку відповідно до розкладу занять особисто під час занять, або в режимі online, але не пізніше, ніж до наступного практичного заняття.

Освітній процес передбачає *комбінування теоретичної та практичної підготовки*. *Теоретичну частину* спрямовано на перевірку рівня оволодіння темами, що опрацьовуються самостійно (індивідуально), та передбачає наукові бесіди, повідомлення, консультації, огляди на засадах студентоцентрованого підходу. Такі види занять можуть проходити в аудиторії, онлайн (Zoom, Google Meet), офлайн із використанням презентацій, у т.ч. у терміни, передбачені для консультацій викладача.

*Практичний блок* містить завдання практичних занять, виконання яких формує професійні вміння, навички та здатності. Лабораторні заняття передбачають використання інтерактивного освітнього середовища, спостереження і аналіз освітнього процесу в початкових класах.

Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи (аналіз, систематизація, порівняння, узагальнення); освітні методики; традиційні та інноваційні технології початкової освіти.

Зенченко Тетяна Федорівна, т. +380665768972, [tatianazenchenko@ukr.net](mailto:tatianazenchenko@ukr.net),

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ»**

| Характеристика дисципліни             | Спеціальність,<br>Освітня програма                                                                                                                   | Академічний календар, види<br>занять                  |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Кількість:<br>кредитів ECTS: <b>6</b> | Галузь знань:<br><b>01 Освіта/Педагогіка</b>                                                                                                         | Статус дисципліни:<br><b>нормативна</b>               |
|                                       | ОС: <b>бакалавр</b>                                                                                                                                  | Курс: <b>III</b>                                      |
| Загальний обсяг:<br><b>180</b> год.   | Спеціальність<br><b>013 Початкова освіта</b><br>ОП<br>Початкова освіта,<br>Початкова освіта та<br>психологія,<br>Початкова освіта та<br>інформатика. | Семестр: <b>5</b>                                     |
|                                       |                                                                                                                                                      | Всього аудиторних<br>годин: <b>70/18</b>              |
|                                       |                                                                                                                                                      | лекцій: <b>32/8</b>                                   |
|                                       |                                                                                                                                                      | лабораторних: <b>16/4</b><br>практичних: <b>22/ 6</b> |
|                                       |                                                                                                                                                      | СРС: <b>110/162</b>                                   |
|                                       |                                                                                                                                                      | Види підсумкового<br>контролю:<br><b>екзамен</b>      |

Примітка: \* у знаменнику подано кількість кредитів і годин для заочної форми навчання

### Структура залікових кредитів дисципліни

| Назва теми                                                                                                                                      | Кількість годин відведених на: |             |             |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------------|-------------|-------------------|
|                                                                                                                                                 | лекції                         | практичні   | лабораторні | самостійна робота |
| Тема 1<br>Теоретико-методичні основи читання                                                                                                    | 2/2                            | 2/2         | 2           | 10/14             |
| Тема 2<br>Формування і розвиток навички читання                                                                                                 | 4                              | 2           | 2           | 10/14             |
| Тема 3<br>Уроки класного читання                                                                                                                | 4/2                            | 2           | 2           | 10/16             |
| Тема 4-6<br>Особливості роботи над творами різних родів і жанрів                                                                                | 6/2                            | 10/2        | 2           | 10/16             |
| Тема 7<br>Методика формування читацької самостійності молодших школярів                                                                         | 2                              | 2           |             | 10/16             |
| Тема 8<br>Актуальний інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання                                                          | 2/2                            |             | 2/4         | 10/16             |
| Тема 9<br>Теоретико-методичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи на уроках літературного читання. | 2                              | 2           |             | 10/14             |
| Тема 10<br>Методика роботи з формування в учнів 2-4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.               | 2                              |             | 2           | 10/14             |
| Тема 11<br>Елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності.                                                                               | 2                              |             | 2           | 10/14             |
| Тема 12<br>Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності                                                                | 4                              |             | 2           | 10/14             |
| Тема 13<br>Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання                                    | 2                              | 2/2         |             | 10/14             |
| <b>Усього</b>                                                                                                                                   | <b>32/8</b>                    | <b>22/6</b> | <b>16/4</b> | <b>110/162</b>    |

### Зміст лекційного курсу

| № теми | Перелік тем лекцій                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Кількість годин |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Д.ф. /з.ф.      |
| 1.     | <p><b>Тема 1. Теоретико-методичні основи читання.</b></p> <p><b>Лекція 1. Теоретико-методичні основи читання.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Читання як навчальний предмет, його завдання та значення.</li> <li>2. Читання як вид комунікативно-пізнавальної діяльності.</li> <li>3. Види, форми, способи, якості читання.</li> <li>4. Методична реалізація змістових ліній Державного освітнього стандарту з читання.</li> <li>5. Основні етапи процесу роботи над художнім твором, їх завдання, зміст.</li> <li>6. Основні методи, прийоми роботи на уроках літературного читання. Види завдань і вправ.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,16,19,20,21]</p>                                                                                                                                                  | 2/ 2            |
| 2.     | <p><b>Тема 2. Формування і розвиток навички читання</b></p> <p><b>Лекція 2. Формування і розвиток навички читання</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Види, способи, якості повноцінного читання молодшого школяра.</li> <li>2. Правильність читання.</li> <li>3. Прийоми вироблення правильності читання.</li> <li>4. Швидкість читання. Умови розвитку оптимального темпу читання.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 15,16,19,20,21]</p> <p><b>Лекція 3. Виразне читання як складник навички читання</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виразне читання як складник навички.</li> <li>2. Умови роботи над виразністю читання.</li> <li>3. Робота над усвідомленням прочитаного.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 15,16,19,20,21]</p> | 4/ 0            |
| 3.     | <p><b>Тема 3. Уроки класного читання</b></p> <p><b>Лекція 4. Характеристика уроків класного читання.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Цілі, зміст, структура, методичні засоби уроків читання.</li> <li>2. Типологія уроків класного читання.</li> <li>3. Багатоваріантність побудови уроків читання.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 12, 15,16,19,20,21, 22]</p> <p><b>Лекція 5. Проведення уроків класного читання.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготовка вчителя до уроку читання.</li> <li>2. Дидактична структура уроку читання на опрацювання нового твору.</li> <li>3. Підсумкові (узагальнювальні) уроки читання.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 12, 15,16,19,20,21, 22]</p>                                    | 4/2             |
| 4-6    | <p><b>Теми 4-6. Особливості роботи над творами різних родів і жанрів</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 6/2             |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|    | <p><b>Лекція 6. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: опрацювання оповідань.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ознайомлення учнів початкових класів із творами різних жанрів.</li> <li>2. Методика опрацювання оповідань.</li> <li>3. Значення роботи над оповіданням для розвитку ідейно-тематичних, морально-етичних уявлень і понять.</li> <li>4. Роль оповідань у розвитку оцінних суджень молодших школярів.\</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>Лекція 7. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: робота з казками, легендами, переказами, віршами.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ознайомлення учнів із казкою як жанром. Педагогічна цінність казки.</li> <li>2. Методичне опрацювання казок з урахуванням тематичних особливостей (казки про тварин, фантастичні, побутові).</li> <li>3. Робота над легендою, переказом.</li> <li>4. Методика роботи над ліричними творами: пейзажна лірика, сюжетна лірика, вірші-роздуми.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>Лекція 8. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: особливості роботи з байками, малюнками, науково-популярними статтями, малими фольклорними жанрами.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ознайомлення учнів із казкою як жанром. Педагогічна цінність казки.</li> <li>2. Методичне опрацювання казок з урахуванням тематичних особливостей (казки про тварин, фантастичні, побутові).</li> <li>3. Робота над легендою, переказом.</li> <li>4. Методика роботи над ліричними творами: пейзажна лірика, сюжетна лірика, вірші-роздуми.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> |     |
| 7. | <p><b>Тема 7. Методика формування читацької самостійності молодших школярів</b></p> <p><b>Лекція 9. Методика формування читацької самостійності молодших школярів (позакласне читання)</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Завдання й організація позакласного читання в початкових класах.</li> <li>2. Характеристика навчального матеріалу для занять із дитячою книжкою і уроків позакласного читання.</li> <li>3. Форми керівництва позакласним читанням у початковій школі.</li> <li>4. Етапи формування читацької самостійності молодших школярів.</li> <li>5. Структура занять, методика їх проведення.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[7,9, 12, 13, 19,20,21]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2/0 |
| 8  | <p><b>Тема 8. Актуальний інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2/2 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|    | <p><b>Лекція 10. Актуальний інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Позитивні тенденції в читацькій діяльності учнів під впливом електронних ресурсів.</li> <li>2. Дієві вправи як оновлений інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання: зарубіжний досвід.</li> <li>3. Добір текстів із «потенціалом» як передумова успішності навчання читання.</li> <li>4. Джерела одержання сучасної текстової інформації.</li> <li>5. Негативні тенденції трансформаційних процесів у читанні.</li> <li>6. Переосмислення функціональної ролі і завдань читання учнів в інформаційному суспільстві.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5,7,9, 12, 13, 19,20-24]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
| 9  | <p><b>Тема 9. Теоретичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи на уроках літературного читання.</b></p> <p><b>Лекція 11. Теоретичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутнісна характеристика зв'язних усних монологічних висловлювань.</li> <li>2. Сутність процесу творення тексту.</li> <li>3. Типи монологічних висловлювань за змістом прочитаного.</li> <li>4. Зміст роботи з розвитку монологічного мовлення.</li> <li>5. Особливості розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів на уроках літературного читання.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5, 6,8,10, 17,18,19, 22, 24]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2/0 |
| 10 | <p><b>Тема 10. Методика роботи з формування в учнів 2 — 4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.</b></p> <p><b>Лекція 12. Методика роботи з формування в учнів 2 — 4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Формування умінь усно переказувати тексти з урахуванням виду переказу. <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1. Детальний переказ прочитаного тексту.</li> <li>1.2. Види творчих переказів. Основні етапи роботи над переказом.</li> </ol> </li> <li>2. Формування умінь створювати власне висловлення. <ol style="list-style-type: none"> <li>2.1 Підготовчий етап до формування умінь створювати усне монологічне висловлювання.</li> <li>2.2 Формування вмінь розкривати тему, головну думку висловлювання та спосіб його викладу.</li> <li>2.3. Спостереження за зв'язком між заголовком і змістом тексту, картини. Формування уявлень про текст (2-й клас).</li> <li>2.4. Розвиток уявлень про тему і головну думку висловлювання (3-4-і класи).</li> </ol> </li> </ol> | 2/0 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|    | <p>2.5. Усвідомлення задуму створюваного висловлювання – меж теми, головної думки (2 -4-і класи).</p> <p>3. Формування здатності орієнтуватися у способі викладу думки (2-4 класи).</p> <p>4. Формування структурно-композиційних умінь</p> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5, 6,8,10, 17,18,19, 22, 24]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
| 11 | <p><b>Тема 11. Елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності.</b><br/><b>Лекція 13. Елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Теоретичні засади виразного читання.</li> <li>2. Техніка мовлення – комплекс теоретико-практичних основ вимови.</li> <li>3. Структурні елементи техніки мовлення: дихання, голос, дикція, орфоепія.</li> <li>4. Поняття про засоби мовної виразності.</li> <li>5. Використання елементів техніки мовлення в роботі вчителя початкових класів.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[8,10,11,12,13,14,17,24]</p>                                                                                                                                                                                            | 2/0 |
| 12 | <p><b>Тема 12. Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності</b><br/><b>Лекція 14-15. Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності</b></p> <p><b>План.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття засобів логіко-емоційної виразності.</li> <li>2. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.</li> <li>3. Мовні такти, їх значення для процесу читання, мовлення.</li> <li>4. Паузи. Види пауз.</li> <li>5. Логічний наголос. Функціональні особливості логічного наголосу. Тактовий логічний наголос. Головний логічний наголос.</li> <li>6. Мелодика мовлення. Значення мелодики мовлення для вираження змісту фрази. Основні мелодичні ходи, позначення їх на письмі.</li> <li>7. Темп мовлення.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[8,10,11,12,13,14,17,24]</p> | 4/0 |
| 13 | <p><b>Тема 13. Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання.</b><br/><b>Лекція 16. Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Читацька компетентність у молодших школярів з особливими освітніми потребами: особливості, етапи формування.</li> <li>2. Створення слухо-мовного середовища для дітей з особливими освітніми потребами.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2   |

|  |                                                                                                                                                                                                                      |             |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|  | <p>3. Труднощі в навчанні мовно-літературної освітньої галузі учнів із особливими освітніми потребами.</p> <p>4. Інтеграція навчального матеріалу.</p> <p><b>Література</b><br/>[8,10,11,12,13,14,17,24, 25-29].</p> |             |
|  | <b>Разом</b>                                                                                                                                                                                                         | <b>32/8</b> |

### Зміст практичних і лабораторних занять

| №<br>п/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Кількість годин |      |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|
|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Д.ф.            | з.ф. |
| 1        | <p align="center"><b>Практичні заняття</b></p> <p align="center"><b>1. Теоретико-методичні основи читання.</b></p> <p align="center"><b>Методика класного читання.</b></p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Читання як навчальний предмет, його завдання та значення.</li> <li>Читання як вид комунікативно-пізнавальної діяльності. Види, форми, способи, якості читання.</li> <li>Основні етапи процесу роботи над художнім твором, їх завдання, зміст роботи.</li> <li>Методична реалізація змістових ліній Державного освітнього стандарту з читання.</li> <li>Основні методи, прийоми роботи на уроках літературного читання. Види завдань і вправ.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,16,19,20,21]</p>                                                                                                                                | 2               | 2    |
| 2        | <p align="center"><b>2. Формування і розвиток навички читання в учнів 2–4 класів</b></p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Правильність читання (<i>вимоги до правильного читання; прийоми вироблення правильності читання; прийоми запобігання помилковому читанню; прийоми виправлення помилок в учнів під час читання</i>).</li> <li>Швидкість читання (<i>вимоги програми щодо темпу читання в учнів 2–4 класів; умови розвитку оптимального темпу читання у 2–4 класах</i>).</li> <li>Виразність читання (<i>напрями роботи над виразністю; умови роботи над виразністю читання; етапи підготовки до виразного читання</i>).</li> <li>Свідомість читання (<i>види і прийоми роботи, спрямовані на підготовку до сприйняття тексту; удосконалення розуміння прочитаного</i>).</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 15,16,19,20,21]</p> | 2               |      |
| 3        | <p align="center"><b>3. Уроки класного читання</b></p> <p align="center">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Цілі, зміст, структура, методичні засоби уроків читання.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2               |      |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |   |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
|   | <p>2. Типологія уроків класного читання. Багатоваріантність їх побудови.</p> <p>3. Підготовка вчителя до уроку читання.</p> <p>4. Дидактична структура уроку читання на опрацювання нового твору.</p> <p>5. Підсумкові (узагальнювальні) уроки читання.</p> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 12, 15,16,19,20,21, 22]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |   |
| 4 | <p><b>Тема 4-6. Особливості роботи над творами різних родів і жанрів</b></p> <p><b>Практ. 4. Практичне використання прийомів роботи на різних етапах опрацювання літературних жанрів</b></p> <p>План</p> <p>1. Основні етапи процесу роботи над художнім твором, їх завдання, зміст роботи.</p> <p>2. Смісловий і структурний аналіз тексту:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- I етап – орієнтування у фактичному змісті тексту і виявлення емоційного сприйняття прочитаного;</li> <li>- II етап – читання-аналіз;</li> <li>- III етап – поглиблений смисловий аналіз тексту;</li> <li>- IV етап – діалогічна взаємодія читача з текстом, узагальнення прочитаного.</li> </ul> | 2 | 2 |
| 5 | <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>5. Методика опрацювання оповідання</b></p> <p>План</p> <p>1. Методика роботи над художніми оповіданнями:<br/>–основні види, прийоми роботи на уроках читання оповідання;<br/>–структура і методика уроку опрацювання художнього оповідання.</p> <p>2. Реалізація компетентнісного і технологічного підходів у процесі опрацювання оповідань.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2 |   |
| 6 | <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>6. Методика опрацювання казок</b></p> <p>План</p> <p>1. Практичне використання прийомів роботи на етапі проведення підготовчої роботи та первинного синтезу.</p> <p>2.Методика проведення роботи на другому етапі опрацювання казок.</p> <p>3.Методика проведення роботи на третьому етапі опрацювання казок.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2 |   |
| 7 | <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>7. Методика опрацювання байок</b></p> <p>План</p> <p>Методика роботи над байкою:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- підготовча робота;</li> <li>- методика роботи над художніми образами байки, розкриттям алегорії, мораллю байки;</li> <li>- уявна екранізація, інсценізація, драматизація байки.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2 |   |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |   |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
| 8   | <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>8. Методика роботи над ліричними творами</b><br/>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Методика опрацювання віршів: пейзажна лірика, сюжетна лірика, вірші-роздуми.</li> <li>2. Методика проведення роботи на кожному з етапів опрацювання художнього твору.</li> <li>3. Методика заучування творів напам'ять.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2 |   |
| 9.  | <p><b>Тема 7</b></p> <p><b>Методика формування читацької самостійності молодших школярів</b><br/><b>Практ. 9. Методика формування читацької самостійності молодших школярів (позакласне читання)</b><br/>План</p> <p>Завдання та організація позакласного читання в початкових класах.<br/>Методичні принципи добору книг.<br/>Форми керівництва позакласним читанням учнів початкових класів.<br/>Уроки позакласного читання – основна форма керівництва позакласним читання молодших школярів. Бібліотечні уроки.<br/>Три етапи формування читацької самостійності молодших школярів.<br/>Завдання кожного етапу.<br/>Структура і методика уроків позакласного читання на кожному з цих етапів.</p> <p><b>Література</b><br/>[7,9, 12, 13, 19,20,21]</p>                                | 2 |   |
| 10. | <p><b>Тема 9. Теоретико-методичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи на уроках літературного читання.</b><br/><b>Практ. 10. Теоретичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи на уроках літературного читання.</b><br/>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутнісна характеристика зв'язних усних монологічних висловлювань. Процес творення тексту.</li> <li>2. Типи монологічних висловлювань за змістом прочитаного.</li> <li>3. Зміст роботи з розвитку монологічного мовлення.</li> <li>4. Особливості розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів на уроках літературного читання.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5, 6,8,10, 17,18,19, 22, 24]</p> | 2 | 2 |
| 11  | <p><b>Тема 13. Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2 |   |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                   |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p><b>Практ. 11. Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Читацька компетентність у молодших школярів з особливими освітніми потребами: особливості, етапи формування.</li> <li>2. Створення слухо-мовного середовища для дітей з особливими освітніми потребами.</li> <li>3. Труднощі в навчанні мовно-літературної освітньої галузі учнів із особливими освітніми потребами.</li> <li>4. Інтеграція навчального матеріалу.</li> </ol> <p><b>Література</b><br/>[8,10,11,12,13,14,17,24, 25-29].</p> <p style="text-align: right;"><b>Разом</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Лабораторні заняття</b></p> <p><b>Теоретико-методичні основи читання: аналіз програми, підручників з літературного читання</b></p> <p>Аналіз чинних програм з читання для 2–4 класів (розділи «Читаємо», «Взаємодіємо усно», «Досліджуємо медіа»).</p> <p>Аналіз підручників з читання для 2–4 класів за планом:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- загальні відомості про чинні підручники;</li> <li>- відповідність змісту підручників з читання вимогам програми;</li> <li>- особливості структури підручників з читання;</li> <li>- пізнавальна цінність творів та виховні можливості;</li> <li>- жанровий склад творів у читанках;</li> <li>- зв'язок змісту творів із життям;</li> <li>- ілюстративний матеріал; методичний апарат підручників;</li> <li>- технічне оформлення.</li> </ul> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,16,19,20,21].</p> <p><b>Формування і розвиток навички читання: спостереження уроку літературного читання, його аналіз</b></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Спостереження уроку читання.</li> <li>2. Аналіз відвіданого уроку/відеоуроку за планом:<br/>«1. Тема уроку, за яким підручником проведено, місце в календарному плануванні.</li> <li>2. Мета уроку, очікувані результати.</li> <li>3. Тип уроку.</li> <li>4. Обладнання.</li> <li>5. Використані методи і прийоми.</li> <li>6. Компетентності, які формувалися.</li> <li>7. Етапи уроку.</li> <li>8. Робота, спрямована на формування читацької компетентності.</li> <li>9. Підготовка учнів до уроку.</li> <li>10. Робота над розвитком мовлення.</li> <li>11. Керування психофізіологічним навантаженням учнів.</li> <li>12. Висновки».</li> </ol> <p><b>Література</b></p> | <p style="text-align: center;">22/6</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |   |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
|    | [2,3,4,5,6,11, 15,16,19,20,21]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |   |
| 3  | <p><b>Уроки класного читання.</b></p> <p>1. Ознайомлення з планами та конспектами уроків літературного читання.</p> <p>2. Аналіз структури і змісту цих уроків</p> <p>1. Аналіз тематики уроків читання та матеріалу до них.</p> <p>2. Ознайомлення з планами-конспектами уроків та їх аналіз.</p> <p><b>Література</b><br/>[2,3,4,5,6,11, 12, 15,16,19,20,21, 22].</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2 |   |
| 4  | <p><b>Особливості роботи над творами різних родів і жанрів. Розроблення та проведення фрагментів уроків літературного читання</b></p> <p>Види і прийоми роботи на уроках літературного читання.</p> <p>Цілеспрямоване розроблення окремих фрагментів уроків читання, вправи на розв'язання методичних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- розроблення проблемно-пізнавальних завдань;</li> <li>- розроблення логічної бесіди, що підводить учнів до визначення ідеї твору;</li> <li>- підготовка матеріалу до складання елементарної характеристики героя твору;</li> <li>- вправи для удосконалення техніки читання.</li> </ul> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21].</p> | 2 | 2 |
| 5  | <p><b>Актуальний інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання</b></p> <p>План</p> <p>1. Джерела одержання сучасної текстової інформації.</p> <p>2. Позитивні тенденції в читацькій діяльності учнів під впливом електронних ресурсів.</p> <p>3. Дієві вправи як оновлений інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання: практичний аспект.</p> <p>3. Добір текстів із «потенціалом» як передумова успішності навчання читання.</p> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5,7,9, 12, 13, 19,20-24].</p>                                                                                                                                                             | 2 | 4 |
| 6. | <p><b>Методика роботи з формування в учнів 2 — 4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.</b></p> <p><b>Методика роботи з формування в учнів 2 — 4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.</b></p> <p>План</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2 |   |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|
|    | <p>1. Формування умінь усно переказувати тексти з урахуванням виду переказу.</p> <p>1.1. Детальний переказ прочитаного тексту.</p> <p>1.2. Види творчих переказів. Основні етапи роботи над переказом.</p> <p>2. Формування умінь створювати власне висловлення.</p> <p>2.1 Підготовчий етап до формування умінь створювати усне монологічне висловлювання.</p> <p>2.2 Формування вмінь розкривати тему, головну думку висловлювання та спосіб його викладу.</p> <p>2.3. Спостереження за зв'язком між заголовком і змістом тексту, картини. Формування уявлень про текст (2-й клас).</p> <p>2.4. Розвиток уявлень про тему і головну думку висловлювання (3-4-і класи).</p> <p>2.5. Усвідомлення задуму створюваного висловлювання – меж теми, головної думки (2 -4-і класи).</p> <p>3. Формування здатності орієнтуватися у способі викладу думки (2-4 класи).</p> <p>4. Формування структурно-композиційних умінь.</p> <p><b>Література</b><br/>[1,2,3,4,5, 6,8,10, 17,18,19, 22, 24]</p> |   |  |
| 7. | <p><b>Елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності.</b></p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Техніка мовлення – комплекс теоретико-практичних основ вимови.</p> <p>2. Структурні елементи техніки мовлення: дихання, голос, дикція, орфоепія.</p> <p>3. Поняття про засоби мовної виразності.</p> <p>4. Використання елементів техніки мовлення в роботі вчителя початкових класів.</p> <p><b>Література</b><br/>[8,10,11,12,13,14,17,24]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2 |  |
| 8  | <p><b>Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності</b></p> <p><b>План.</b></p> <p>8. Поняття засобів логіко-емоційної виразності.</p> <p>9. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.</p> <p>10. Мовні такти, їх значення для процесу читання, мовлення.</p> <p>11. Паузи. Види пауз.</p> <p>12. Логічний наголос. Функціональні особливості логічного наголосу. Тактовий логічний наголос. Головний логічний наголос.</p> <p>13. Мелодика мовлення. Значення мелодики мовлення для вираження змісту фрази. Основні мелодичні ходи, позначення їх на письмі.</p> <p>14. Темп мовлення.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2 |  |

|  |                                                |                                         |  |
|--|------------------------------------------------|-----------------------------------------|--|
|  | <b>Література</b><br>[8,10,11,12,13,14,17,24]. |                                         |  |
|  | <b>Разом</b>                                   | <b>Пр. – 22/6</b><br><b>Лаб. – 16/4</b> |  |

### Зміст самостійної роботи

| Номер теми | Зміст самостійної роботи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Кількість годин СРС |      |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|
|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Д.ф.                | з.ф. |
| 1.         | Самостійне опрацювання матеріалу, підготовка до практичних і лабораторних занять та тематичного контролю:<br><br><b>1.Теоретико-методичні основи літературного читання</b><br>1. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект.<br>2. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу.<br>3. Організація освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегровано-предметній основі та з переважанням ігрових методів у першому циклі (1–2 класи) та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3–4 класи) | 10                  | 14   |
| 2.         | <b>2. Формування і розвиток навички читання</b><br><br>1. Види, способи, якості повноцінного читання молодшого школяра.<br>2. Правильність читання.<br>3. Прийоми вироблення правильності читання.<br>4. Визначення умов розвитку оптимального темпу читання.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 10                  | 14   |
| 3.         | <b>3. Проведення уроків класного читання.</b><br>План<br>1. Підготовка вчителя до уроку читання.<br>2. Підготовка до проведення уроку читання на опрацювання нового твору.<br>3. Підготовка до проведення підсумкових (узагальнювальних) уроків читання.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 10                  | 16   |
| 4          | <b>4-6 Особливості роботи над творами різних родів і жанрів</b><br><b>4. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: опрацювання оповідань.</b><br><br>План<br>1. Ознайомлення учнів початкових класів із творами різних жанрів.<br>2. Методика опрацювання оповідань.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 10                  | 16   |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |    |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|
| 5  | <p>3. Значення роботи над оповіданням для розвитку ідейно-тематичних, морально-етичних уявлень і понять.</p> <p>4. Роль оповідань у розвитку оцінних суджень молодших школярів.\</p> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> <p><b>5. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: робота з казками, легендами, переказами, віршами.</b></p> <p>План</p> <p>1. Ознайомлення учнів із казкою як жанром. Педагогічна цінність казки.</p> <p>2. Методичне опрацювання казок з урахуванням тематичних особливостей (казки про тварин, фантастичні, побутові).</p> <p>3. Робота над легендою, переказом.</p> <p>4. Методика роботи над ліричними творами: пейзажна лірика, сюжетна лірика, вірші-роздуми.</p> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p> |    |    |
| 6  | <p><b>6. Ознайомлення учнів із творами різних жанрів: особливості роботи з байками, малюнками, науково-популярними статтями, малими фольклорними жанрами.</b></p> <p>План</p> <p>1. Ознайомлення учнів із казкою як жанром. Педагогічна цінність казки.</p> <p>2. Методичне опрацювання казок з урахуванням тематичних особливостей (казки про тварин, фантастичні, побутові).</p> <p>3. Робота над легендою, переказом.</p> <p>4. Методика роботи над ліричними творами: пейзажна лірика, сюжетна лірика, вірші-роздуми.</p> <p><b>Література</b><br/>[1,9, 12, 13, 19,20,21]</p>                                                                                                                                                                                         |    |    |
| 7  | <p><b>7. Методика формування читацької самостійності молодших школярів</b></p> <p><b>5. Моделювання уроків роботи з дитячою книжкою</b></p> <p>Типи занять і уроків роботи з дитячою книжкою на різних етапах формування читацької самостійності.</p> <p>Розроблення моделей уроків роботи з дитячою книжкою:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- у 1 класі «Читаю сам»;</li> <li>- на початковому й основному етапах.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 10 | 16 |
| 8  | <p><b>8. Актуальний інструментарій вчителя Нової української школи в навчанні читання</b></p> <p>1. Дібрати вправи для покращення навчання читання.</p> <p>2. Добір текстів із «потенціалом» як передумова успішності навчання читання.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 10 | 16 |
| 9. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 10 | 14 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|
|     | <p><b>9. Теоретичні основи формування умінь створювати власні висловлювання в учнів початкової школи на уроках літературного читання.</b></p> <p>1. Характеристика зв'язних усних монологічних висловлювань на екологічну тематику.</p> <p>2. Особливості розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів на уроках літературного читання, спрямована на принципи сталого розвитку (екологія, навчання, освіта, розвиток людини в суспільстві).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |    |
| 10. | <p><b>10. Методика роботи з формування в учнів 2 — 4 класів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання.</b></p> <p>1. Підготуватися до формування вмінь учнів усно переказувати тексти з урахуванням виду переказу.</p> <p>2.1 Підготовчий етап до формування умінь створювати усне монологічне висловлювання.</p> <p>2.2 Формування вмінь розкривати тему, головну думку висловлювання та спосіб його викладу.</p> <p>2.3. Спостереження за зв'язком між заголовком і змістом тексту, картини. Формування уявлень про текст (2-й клас).</p> <p>2.4. Розвиток уявлень про тему і головну думку висловлювання (3-4-і класи).</p> <p>2.5. Усвідомлення задуму створюваного висловлювання – меж теми, головної думки (2 -4-і класи).</p> <p>3. Формування здатності орієнтуватися у способі викладу думки (2-4 класи).</p> | 10 | 14 |
| 11  | <p><b>11. Техніка мовлення. Структурні елементи техніки мовлення та засоби мовної виразності</b></p> <p>1. Опрацювати лекційний матеріал, додаткові джерела з теми / Самостійно опрацювати тему.</p> <p>2. Підготувати тренувальні вправи для розвитку дихання та артикуляційного апарату (по 2-3 вправи) та продемонструвати перед аудиторією/ відеозапис.</p> <p>3. Підготувати тренувальні тексти (скоромовки, вірші, прислів'я) для розвитку голосу (різних якостей), дикції та продемонструвати перед аудиторією/ відеозапис.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 10 | 14 |
| 12  | <p><b>12. Теоретичні положення і методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності</b></p> <p>1. Опрацювати лекційний матеріал, додаткові джерела з теми / Самостійно опрацювати тему.</p> <p>2. Визначити засоби логіко-емоційної виразності в поезії</p> <p><b>Крихти хліба</b></p> <p>З лісосмуг, де свищуть сніговиці,<br/>Де не стало корму і тепла,<br/>Перебрались лагідні синиці<br/>У садки до нашого села.<br/>В завірюху, ожеледь, морози<br/>Стукають синиці у вікно,<br/>З горобцями ділять на дорозі</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 10 | 14 |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |    |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|
| 13 | <p>Крихту хліба мерзлу і зерно.</p> <p>Пригощав пташок я з годівниці<br/>І почав нарешті відчувать,<br/>Що для когось крихта — це дрібниця,<br/>А для пташки — жить чи замерзать. <b>А.Качан</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Виразне читання казки</b></p> <p>Опрацювати лекційний матеріал, додаткові джерела з теми / Самостійно опрацювати тему.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуватися до читання тексту казки перед аудиторією: про тварин; фантастичної; соціально-побутової; віршованої/ розмістити відеозапис читання казки в Google Classroom.</li> <li>2. Виконати партитуру тексту казки "Рукавичка" (5 речень).</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Виразне читання поетичних творів, малих фольклорних творів у початкових класах</b></p> <p>Опрацювати лекційний матеріал, додаткові джерела з теми / Самостійно опрацювати тему.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Продемонструвати вміння читати поетичний твір для дітей дошкільного віку перед аудиторією / розмістити відеозапис читання вірша в Google Classroom.</li> <li>2. Виконати партитуру тексту вірша (на вибір студента)</li> </ol> <p><b>13. Моніторинг розвитку навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами на уроках читання.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Намалювати (створити в програмі за вибором здобувача) схему «Труднощі в навчанні мовно-літературної освітньої галузі учнів із особливими освітніми потребами»</li> <li>2. Окреслити шляхи інтеграції навчального матеріалу.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Завдання і запитання для самостійної роботи</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Опрацювати зміст програми "Літературне читання" для 2 – 4 класів.</li> <li>3. Підготувати інформаційне повідомлення «Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу».</li> <li>4. Проаналізувати підручники з читання/літературного читання для 2 – 4 класів: відповідність змісту підручників вимогам програми; особливості структури підручників; жанровий склад творів; ілюстративний матеріал; методичний апарат підручників.</li> <li>5. Проаналізувати зміст мовно-літературної освітньої галузі у новому Державному стандарті початкової освіти (2018 р.).</li> <li>6. Проаналізувати загальні очікувані результати мовно-літературної освіти учнів 1–2 та 3–4 класів (розділ «Сприйняття,</li> </ol> | 10 | 14 |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду» мовно-літературної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти (2018 р.)).</p> <p>7. Опрацювання матеріалу:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Значення літературного читання у початкових класах.</li> <li>- Історико-критичний огляд методики читання у початкових класах.</li> <li>- Різновиди навчального читання. Способи читання.</li> <li>- Характеристика якостей читання. Шляхи їх вироблення.</li> <li>- Особливості організації позакласного читання.</li> <li>- Планування роботи вчителя з літературного читання у початкових класах.</li> <li>- Вимоги до уроку літературного читання.</li> <li>- Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання.</li> <li>- Гра як форма організації літературознавчої діяльності.</li> <li>- Особистісно орієнтовані інтегровані завдання з літературного читання.</li> </ul> <p>6. Виконання практичних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Підготувати методичні рекомендації для студентів до проведення уроків літературного читання під час педагогічної практики (Висвітлення проблеми «Яким має бути сучасний урок літературного читання?»).</li> <li>- Розробити модель заняття-уроку з книжкою (клас, тему, форму організації навчальної діяльності учнів обрати самостійно).</li> </ul> <p><b>Основні вихідні поняття:</b> класне читання, позакласне читання; ключові компетентності; читацька компетентність; компетентнісний підхід; види, способи, якості читання; художнє оповідання, казка, легенда, вірш, ліричний вірш, епічний вірш, байка, науково-художній твір, нарис, стаття, прислів'я, приказка, загадка, акростих, щедрівка, колядка, народна пісня, п'єса; зміст, сюжет, дійові особи, художній образ, основна думка, план, переказ, розповідь, творча робота; смисловий і структурний аналіз тексту; мовленнєвий розвиток учнів; літературний розвиток учнів; урок літературного читання; багатоваріантність побудови уроків; етапи формування читацької самостійності учнів.</p> <p><b>Результати самостійного вивчення матеріалу</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- тези лекцій (можуть бути тези, подані до друку в збірники наукових праць різних видів)</li> <li>- термінологічний словник;</li> <li>- конспекти уроків класного читання: <ul style="list-style-type: none"> <li>а) опрацювання нового твору;</li> <li>б) узагальнювального уроку;</li> </ul> </li> <li>- конспекти основних структур занять і уроків позакласного читання (клас і тему обрати самостійно);</li> <li>- зразки дидактичного матеріалу.</li> </ul> |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**Завдання для самостійної (індивідуальної) роботи**  
**(2 завдання на вибір у вигляді усної доповіді або есе) з опертям на трудові функції**  
**вчителя відповідно до Професійного стандарту:**

1. Наведіть приклади застосування прийомів й методів збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлювання ними думок і почуттів на уроках літературного читання.
2. Наведіть приклади вправ (або фрагментів уроків), на яких використовується мовний, мовленнєвий і культурний досвід здобувачів освіти, які належать до корінних народів або національних меншин України.
3. Обґрунтуйте, як можна підтримувати комунікацію здобувачів освіти, які належать до корінних народів і національних меншин, з увагою до міжкультурної взаємодії.
4. Наведіть приклади завдань, які б сприяли формуванню в учнів здатності до взаєморозуміння та міжособистісної взаємодії.
5. Наведіть приклади використання вчителем ефективної комунікації для досягнення навчальних цілей в освітньому процесі.
6. Поясніть, як можна ефективно використовувати різні комунікативні практики для пояснення навчального матеріалу й організовувати комунікацію між здобувачами освіти з навчальною метою.
7. Яким чином зміст навчального матеріалу сприяє формуванню і розвитку в здобувачів освіти ключових компетентностей, наскрізних умінь?
8. Обґрунтуйте позицію щодо практикоорієнтованості використовуваних методів і прийомів (можливість здобувачам освіти реалізувати здобуті вміння на практиці як в освітньому процесі, так у житті загалом).

**Питання для підсумкового контролю**

1. Виховне, освітньо-пізнавальне і розвивальне значення літературного читання в початкових класах.
2. Мета і завдання курсу «Літературне читання» в початкових класах.
3. Характеристика змістових ліній з літературного читання, мовно-літературної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти Основні принципи визначення змісту літературного читання.
4. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект.
5. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу.
6. Організація освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегровано-предметній основі та з переважанням ігрових методів у першому циклі (1–2 класи) та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3–4 класи)
7. Структура і зміст програми з літературного читання для 2 – 4 класів.
8. Роль підручника з літературного читання, його функції.
9. Різновиди навчального читання. Особливості читання вголос і мовчки.
10. Способи читання. Якості повноцінного читання, їх взаємозумовленість.
11. Свідомість читання. Прийоми, що забезпечують усвідомлення учнями прочитаного твору.
12. Правильність читання. Типові помилки під час читання, причини їх появи. Прийоми вироблення правильності читання. Прийоми запобігання помилковому читанню.
13. Швидкість (темп) читання. Умови розвитку оптимального темпу читання в 1–4 класах.
14. Виразність читання. Вимоги до виразного читання. Умови вироблення виразності читання. Етапи підготовки до виразного читання.
15. Основні етапи процесу роботи над художнім твором, їх завдання, зміст роботи.
16. Методика проведення смислового і структурного аналізу тексту.
17. Мовленнєвий і літературний розвиток учнів на уроках літературного читання.
18. Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного.
19. Основні види, прийоми роботи на уроках читання. Методика проведення підготовчої роботи. Прийоми організації першого читання і перевірка сприймання.
20. Методика проведення повторного читання тексту, його аналізу, розкриття основної думки.

21. Методика навчання учнів складати план прочитаного.
  22. Методика підготовки учнів до усного переказу прочитаного. Види переказів.
  23. Методика опрацювання оповідань.
  24. Особливості роботи над казкою, легендою. Схема уроку читання казки.
  25. Методика читання байки.
  26. Методика читання віршів.
  27. Методика роботи над драматичними творами в початкових класах.
  28. Особливості роботи над загадкою, прислів'ям, скоромовкою на уроках читання.
  29. Методика опрацювання науково-художніх творів.
  30. Методика заучування творів напам'ять.
  31. Етапи роботи над творами різних жанрів на уроках літературного читання.
  32. Типологія уроків літературного читання. Зміст, структура, методика уроків літературного читання. Багатоваріантність побудови уроків літературного читання.
  33. Уроки узагальнення знань з читання.
  34. Мета і завдання позакласного читання в початкових класах. Зв'язок позакласного читання з класним.
  35. Форми керівництва позакласним читанням учнів початкових класів. Види уроків позакласного читання, їх зміст, основні завдання.
  36. Три етапи формування читацької самостійності школярів. Завдання, методика роботи та організація навчальної діяльності учнів на кожному етапі.
  37. Типи основних структур занять і уроків, методика їх проведення на кожному етапі.
- Розробити фрагменти уроків літературного читання на опрацювання творів різних жанрів.

### **Критерії оцінювання знань і вмінь студентів**

#### **з методики навчання літературного читання**

Загальний підсумковий бал із дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, і виставляється у відомість обліку успішності, індивідуальному навчальному плані студента за двома шкалами оцінювання: 100-бальною і ECTS.

**Таблиця 1.**

#### **Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти**

| 100-бальна шкала | Оцінка ECTS | Рівні навчальних досягнень студентів                                                                                                |
|------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 90-100           | A           | Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями                                                               |
| 82-89            | B           | Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження                                    |
| 74-81            | C           | Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками                |
| 64-73            | D           | Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками                                                   |
| 60-63            | E           | Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній                           |
| 35-59            | FX          | Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни |
| 1-34             | F           | Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни       |

Таблиця 2.

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни  
для здобувачів освіти заочної форми навчання**

|                                                 |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |   |   |   |   |   |   |   |                                                   |                                            |                                                                |
|-------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|---|---|---|---|---|---|---|---------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <i>Практичні (П) та лабораторні (Л) заняття</i> |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |   |   |   |   |   |   |   | <i>Самостійна<br/>(індивідуальна<br/>) робота</i> | <i>Модуль-<br/>ний<br/>конт-<br/>роль</i>  | <i>Форма<br/>семестро-<br/>вої ате-<br/>стації –<br/>залік</i> |
| Максимальна кількість балів – 74                |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |   |   |   |   |   |   |   | Максимальна<br>кількість<br>балів– 8              | Макси-<br>мальна<br>кількість<br>балів – 8 | Макси-<br>мальна<br>кількість<br>балів –<br>10                 |
| П                                               | П | П | П | П | П | П | П | П | П  | П  | П | Л | Л | Л | Л | Л | Л | Л                                                 | Л                                          | Л                                                              |
| №                                               | № | № | № | № | № | № | № | № | №  | №  | № | № | № | № | № | № | № | №                                                 | ПЗ/<br>ЛЗ                                  | (Інд.<br>завд)                                                 |
| 1                                               | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8                                                 |                                            |                                                                |
| 4                                               | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4  | 4  | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4                                                 | 4                                          | 8                                                              |
|                                                 |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |   |   |   |   |   |   |   | 10                                                |                                            |                                                                |

Таблиця 3.

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни  
для здобувачів освіти заочної форми навчання**

|                                                                                |    |    |   |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |    |    |    |    |                                                   |                                            |                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|----|---|----|----|----|----|----|----|----|----|----|---|----|----|----|----|---------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <i>Практичні (П), лабораторні (Л) заняття,<br/>самостійне опрацювання (СР)</i> |    |    |   |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |    |    |    |    | <i>Самостійна<br/>(індивідуальна<br/>) робота</i> | <i>Модуль-<br/>ний<br/>конт-<br/>роль</i>  | <i>Форма<br/>семестро-<br/>вої ате-<br/>стації –<br/>залік</i> |
| Максимальна кількість балів – 74                                               |    |    |   |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |    |    |    |    | Максимальна<br>кількість<br>балів– 8              | Макси-<br>мальна<br>кількість<br>балів – 8 | Макси-<br>мальна<br>кількість<br>балів –<br>10                 |
| П                                                                              | СР | СР | П | СР | СР | СР | СР | СР | СР | СР | СР | СР | Л | СР | СР | СР | СР | СР                                                | СР                                         | СР                                                             |
| №                                                                              | №  | №  | № | №  | №  | №  | №  | №  | №  | №  | №  | №  | № | №  | №  | №  | №  | №                                                 | №                                          | №                                                              |
| 1                                                                              | 2  | 3  | 4 | 5  | 6  | 7  | 8  | 9  | 10 | 11 | 1  | 2  | 3 | 4  | 5  | 6  | 7  | 8                                                 | ПЗ/<br>Інд.                                | (Інд.<br>завд)                                                 |
| 4                                                                              | 4  | 4  | 4 | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4  | 4 | 4  | 4  | 4  | 4  | 4                                                 | 4                                          | 8                                                              |
|                                                                                |    |    |   |    |    |    |    |    |    |    |    |    |   |    |    |    |    | 10                                                |                                            |                                                                |

**Практичне заняття** оцінюється так:

4 бали – повна відповідь (більше 90% необхідної інформації), практичне завдання виконане творчо, з коментуванням ;

3-2 бали – повна/недостатньо повна відповідь на теоретичні запитання. Практичне завдання виконане із зауваженнями;

1 бал – участь в обговоренні теоретичних питань практичної роботи. Практичне завдання виконане частково (50%).

**Модульний контроль** оцінюється так:

8 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

6-7 балів – достатньо повна відповідь (не менше 75% необхідної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;

4-5 балів – неповна відповідь (більше 60/100% необхідної інформації);

0-3 бали – відповідь менше 50% необхідної інформації з грубими помилками.

Здобувачі, накопичена сума балів яких на завершення вивчення курсу становить більше 60, можуть бути звільнені від складання заліку та одержати його автоматично за результатами роботи.

Здобувачі, які набрали менше 60 балів або бажають покращити свій результат, складають залік, який оцінюється до 10 балів.

**Загальні критерії підсумкового оцінювання знань і вмінь студентів  
з методики навчання літературного читання**

| № п/п | Сума балів за 100-бальною шкалою/ЄКТС | Рівень                                                                 | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | 90-100<br>А                           | Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями. | Студент: <ul style="list-style-type: none"><li>- дає правильні, точні, повні ґрунтовні відповіді, підкріплені прикладами і презентацією власної позиції;</li><li>- демонструє високий рівень знань навчальної програми з методики навчання літературного читання в початковій школі, отримані у процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи;</li><li>- орієнтується в системі методичних понять, науково правильно їх тлумачить;</li><li>- використовує сучасну наукову термінологію;</li><li>- методично грамотно розв'язує запропоновані завдання;</li><li>- творчо підходить до виконання завдань;</li><li>- вичерпно розкриває актуальні питання сучасної методики навчання літературного читання в початковій школі, пов'язує їх із суміжними дисциплінами;</li><li>- володіє сучасними технологіями навчання молодших школярів літературного читання;</li><li>- методично грамотно розробляє конспекти уроків та позаурочних заходів з літературного читання;</li><li>- дотримується високої культури усного і писемного професійного мовлення;</li><li>- виконує всі завдання самостійної (індивідуальної) роботи повно, вчасно і якісно.</li></ul> |
| 2.    | 82-89<br>В                            | достатній рівень оволодіння знаннями навчального                       | студент: <ul style="list-style-type: none"><li>- дає відповідь на питання курсу недостатньо повну, але в цілому змістовну, підкріплену прикладами і власними судженнями;</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|    |            |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |            | матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- добре володіє теоретичними знаннями з методики навчання літературного читання у початковій школі, отриманими у процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи, використовує наукову термінологію;</li> <li>- орієнтується в системі методичних понять, але припускається поодиноких неістотних помилок у їх тлумаченні;</li> <li>- розкриває правильно окремі актуальні питання методики навчання літературного читання, пов'язує їх із суміжними дисциплінами;</li> <li>- під час виконання завдань методичного характеру, зокрема розроблення конспектів уроків та позаурочних занять з літературного читання, допускає неістотні помилки;</li> <li>- володіє окремими сучасними технологіями навчання молодших школярів літературного читання;</li> <li>- виконав завдань самостійної (індивідуальної) роботи</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 3. | 74-81<br>С | середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками | <p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- дає неповну відповідь на основні питання курсу, не підкріплює її прикладами;</li> <li>- показує середньо-достатній рівень знань матеріалу з основних тем курсу, викладає його поверхово;</li> <li>- ключові питання розкриває неповно, відтворює коротко матеріал основного посібника або за конспектом лекції;</li> <li>- не вміє грамотно проаналізувати зміст шкільної програми з літературного читання;</li> <li>- помиляється у визначенні базових методичних понять, у використанні наукової термінології;</li> <li>- не достатньою мірою ознайомлений із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових класів літературного читання та їх використанням у практичній діяльності;</li> <li>- допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань;</li> <li>- не може продемонструвати творчий підхід до розв'язання завдань;</li> <li>- володіє низькою культурою усного і писемного мовлення;</li> <li>- виконав не менше 50 % завдань самостійної (індивідуальної) роботи;</li> <li>- під час розроблення конспектів уроків допускає методичні помилки</li> </ul> |
| 4. | 64-73<br>D | середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками                                    | <p>студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- дає неповну відповідь на основні питання курсу, не підкріплює її прикладами;</li> <li>- показує середній рівень знань матеріалу з основних тем курсу, викладає його поверхово;</li> <li>- ключові питання розкриває неповно, відтворює коротко матеріал основного посібника або за конспектом лекції;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|    |             |                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |             |                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- не вміє грамотно проаналізувати зміст шкільної програми з літературного читання;</li> <li>- помиляється у визначенні базових методичних понять, у використанні наукової термінології;</li> <li>- незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових класів літературного читання та їх використанням у практичній діяльності;</li> <li>- допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань;</li> <li>- не може продемонструвати творчий підхід до розв'язання завдань;</li> <li>- володіє низькою культурою усного і писемного мовлення;</li> <li>- виконав частину завдань самостійної (індивідуальної) роботи;</li> <li>- під час розроблення конспектів уроків допускає методичні помилки</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5. | 60-63<br>Е  | Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями і навичками визначається нижче за середній | <p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє незнання теоретичного матеріалу з методики навчання літературного читання, не наводить відповідних прикладів;</li> <li>- неповно розкриває ключові питання, використовує при цьому інформацією переважно з конспекту лекцій;</li> <li>- помиляється у визначенні методичних понять, не знає більшості визначень, не використовує наукової термінології;</li> <li>- поверхнево ознайомлений із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових класів літературного читання, не використовує їх у практичній діяльності;</li> <li>- допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань, складанні конспектів уроків та позаурочних занять;</li> <li>- відсутній творчий підхід у вирішенні практичних завдань навчання молодших школярів літературного читання;</li> <li>- виявляє низьку культуру усного і писемного мовлення;</li> <li>- не виконує більше половини завдань самостійної (індивідуальної) роботи;</li> <li>- методично неграмотно розробляє конспекти уроків з літературного читання.</li> </ul> |
| 6  | 35-59<br>FX | низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні                | <p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє незнання теоретичного матеріалу з методики навчання літературного читання, не наводить відповідних прикладів;</li> <li>- не розкриває ключові питання;</li> <li>- помиляється у визначенні методичних понять, не знає визначень, не використовує наукової термінології;</li> <li>- незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|   |           |                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |           | вміння без додаткових занять із дисципліни                                                                                                    | <p>класів літературного читання, не використовує їх у практичній діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань, складанні конспектів уроків та позаурочних занять;</li> <li>- відсутній творчий підхід у вирішенні практичних завдань навчання молодших школярів літературного читання;</li> <li>- виявляє низьку культуру усного і писемного мовлення;</li> <li>- не виконує завдань самостійної (індивідуальної) роботи.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 7 | 1-34<br>F | недостатній рівень володіння навчальним матеріалом, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни | <p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє незнання теоретичного матеріалу з методики навчання літературного читання, не наводить відповідних прикладів;</li> <li>- не розкриває ключові питання;</li> <li>- помиляється у визначенні методичних понять, не знає визначень, не використовує наукової термінології;</li> <li>- незнайомий із сучасними технологіями, які застосовуються у процесі навчання учнів початкових класів літературного читання, не використовує їх у практичній діяльності;</li> <li>- допускає істотні помилки у розв'язанні конкретних методичних завдань, складанні конспектів уроків та позаурочних занять;</li> <li>- виявляє низьку культуру усного і писемного мовлення;</li> <li>- не виконує завдання самостійної (індивідуальної) роботи.</li> </ul> |

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

### Основна література

1. Богданець-Білоskalенко Наталія, Шумейко Юлія. Особливості роботи за навчально-методичним комплексом до підручника «Українська мова та читання. 3 клас. Частина 2» (автори: Н. Богданець-Білоskalенко, Ю. Шумейко). *Початкова школа*. 2020. № 9.
2. Державний стандарт початкової освіти. *Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1–2 класи*. К. : ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. С. 92–122.
3. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1–2 класи. К. : ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. С. 124–134; С. 190–2015.
4. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1–2 та 3–4 класи. К. : Видавництво «Світоч», 2019. С. 114 – 125. С.244–254.
5. Вашуленко О. Методичні рекомендації щодо роботи за новим підручником «Українська мова та читання. 3 клас. Частина 2» (автор О. В. Вашуленко). *Початкова школа*. 2020. № 9.
6. Вашуленко М.С., Зенченко Т.Ф. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до викладання мовно-літературної освітньої галузі. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Вип. 3 (50). 1 част. Глухів, 2022. С. 78-85 (1,0 д.а., власний внесок 0,5 д.а.). DOI: 10.31376/2410-0897-2022-3-50-78-85.

7. Гузь О. Актуальні шляхи удосконалення читацької компетентності учнів в умовах НУШ. *Початкова школа*. 2019. № 5.
8. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 624 с.
9. Дитяча література: курс лекцій/ Автори-укладачі: І. Г. Данильченко, Т. Ф. Зенченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2022. 202 с.
10. Зенченко Т.Ф. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до формування комунікативної компетентності в учнів засобами інтерактивних технологій: європейський досвід. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка») Випуск № 10(44). Київ. 2024. С.191-204. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-191-203](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-191-203).
11. Зенченко Т.Ф. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до реалізації мети мовно-літературної освітньої галузі за допомогою інтерактивних технологій. Вісник науки і освіти. Випуск № 11(29). Київ. 2024. С.1131-1145. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11\(29\)-1131-1144](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-11(29)-1131-1144).
12. Зенченко Т.Ф. Підготовка до конструювання уроків мовно-літературної освітньої галузі: практичний аспект. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Серія: Педагогічні науки*. Глухів, 2024. №3 (56). (Подано до друку, випуск грудень 2024.).
13. Коваленко Л. Формування ключових компетентностей на уроках літературного читання. *Початкова школа*. 2017. № 1.
14. Кузнецова Г.П., Корчова О.М., Кухарчук І.О., Холявко І.В. Культура мовлення та риторика: навчальний посібник. Глухів, 2020. 324 С.
15. Мартиненко В. О Індивідуальний підхід до формування і розвитку навички читання молодших школярів: методичний посібник./Мартиненко В. О. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с. URL: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/posibnyk-martynenko.pdf>
16. Мартиненко В. Читацька діяльність молодших школярів: сучасні тенденції розвитку. *Початкова школа*. 2017. № 8.
17. Омельчук С., Климович С. Мовмо й пишімо поправно: навчальний посібник. Одеса: Олді+2024. 80 с.
18. Пентилюк М., Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення. К.: Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
19. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах : Посіб. для вчителя. К.: Освіта, 2007. 334 с.
20. Савченко О. Новий підручник «Читання» для 2 класу: методичний коментар і тематичне планування. *Початкова школа*. 2019. № 8. № 9.
21. Савченко О. Методичні рекомендації до впровадження програми з літературного читання у 3 класі. *Початкова школа*. 2020. № 9.
22. Савченко О. Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання: методичний посібник/ Савченко О. Я.: Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020.104 с. URL: [https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/posibnyk\\_savchenko\\_pereverstano\\_.pdf](https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/posibnyk_savchenko_pereverstano_.pdf).
23. Савченко О.Я. Уміння вчитися — ключова компетентність молодшого школяра посібник; Савченко О.Я. К.: Педагогічна думка, 2014. 176 с. URL: [https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/savchenko.indd-\\_2014.pdf](https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/savchenko.indd-_2014.pdf).
24. Технології формування навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу : метод. посіб. / Надія Бібік, Валентина Мартиненко, Оксана Вашуленко, Наталія Листопад, Тетяна Юношева ; Ін-т педагогіки НАПН України. Відділ початкової освіти ім. О. Я. Савченко. Київ, 2023. 408 с. URL: [https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/11/Posibnyk\\_2023-3.pdf](https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/11/Posibnyk_2023-3.pdf).

#### **Інформаційні ресурси**

25. Підручники для осіб з особливими освітніми потребами 3 клас. «Літературне читання» підручник для осіб з особливими освітніми потребами (F 70) 3 клас (авт. Вавіна Л. С.) URL: <https://surl.li/lqcgew>

26. Матеріали для розвитку навичок читання. Для вікової категорії 6-8 років, для дітей з ООП. URL: <https://naurok.com.ua/chitannya-po-skladah-material-dlya-ditey-z-oor-437623.html>.

27. Покращуємо навички читання дитини з ООП в умовах дистанційного навчання. URL: <https://mmr3.irc.org.ua/news/17-25-04-21-03-2023>.

28. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами / методичні рекомендації / укладачі: Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко. Київ, УІРО, 2024, 40 с. URL: <https://surl.li/ptmegw>.

29. Як навчити читати дитину з ООП?

### Додаткова література

1. Антонкова М. Інтегрований день у 2 класі (Літературне читання, математика, природознавство, образотворче мистецтво). Початкова школа. 2019. № 4.

2. Бойчук Ю.Д., Казачінер О.С. Огляд ефективних методик навчання читання дітей з особливими освітніми потребами. *The V International Science Conference «Theoretical and scientific bases of development of scientific thought»*, February 16 – 19, 2021, Rome, Italy. P/370-375. URL: <https://surl.li/zrvwwx>.

3. Биканова Н. Урок літературного читання, 4 клас. Початкова школа. 2019. № 2.

4. Варухіна Л. Ранкова зустріч «Весна іде, красу несе!» / Урок читання у 2 класі, «Веснянки». *Початкова школа*. 2020. № 4.

5. Вашуленко Оксана. Інтеграція різних видів мистецтв на уроках літературного читання. *Учитель початкової школи*. 2016. № 2.

6. Волинкіна Н.В. Розвиток навичок читання у початковій школі. *Початкове навчання та виховання*. 2016. № 28–29. С. 8–14.

7. Горбунова Л. Урок літературного читання, 2 клас. *Початкова школа*. 2019. № 6.

8. Дзьоба О. Збудуться заповітні мрії. *Початкова школа*. 2019. № 12.

9. Дульська М. І нині Мономахові повчання не втратили свого звучання. Урок позакласного читання у 4-му класі. *Учитель початкової школи*. 2019. № 8. С. 38–41.

10. Заставська Г. Урок роботи з дитячою книжкою, 1 клас. *Початкова школа*. 2019. № 8.

11. Зілінська Н. Використання лепбуку на уроці літературного читання. *Початкова школа*. 2019. № 6.

12. Касперська Галина. Українська народна пісня. Телеміст (Інтегрований урок з музики та літературного читання). *Початкова школа*. 2018. № 1.

13. Кацубо Я. Урок літературного читання в 3 класі з елементами гуманної педагогіки Ш.О.Амонашвілі. *Початкова школа*. 2019. № 5.

14. Київська О. Читаймо Кіплінга, дорослі й діти, і вчимося природу розуміти. Урок позакласного читання у 4-му класі. *Учитель початкової школи*. 2019. № 8. С. 42–44.

15. Коваленко Л. Формування ключових компетентностей на уроках літературного читання. *Початкова школа*. 2017. № 1.

16. Лагола І. Читач – текст – автор: навчаємо сприймати художній твір вдумливо. Використання прийомів розвитку критичного мислення та елементів бібліопсихології на уроках літературного читання. *Учитель початкової школи*. 2020. № 2. С. 6.

17. Лютко І. Тести для уроків літературного читання (3–4 класи). *Початкова школа*. 2019. № 5.

18. Мариненко І. Вишиванка – душа українського народу. Інтегрований урок читання та образотворчого мистецтва. *Початкова школа*. 2018. № 1.

19. Мартиненко В. Читацька діяльність молодших школярів: сучасні тенденції розвитку. *Початкова школа*. 2017. № 8.

20. Мартисенко Т. Добро, як сонце, завжди гріє (Інтегрований урок: літературне читання. Християнська етика. Музика, 4 клас). *Початкова школа*. 2019. № 5.

21. Науменко Віра. Ознаки жанрів пригадаймо – казки, легенди, міфи упізнаймо. Система роботи над легендами у 1 – 4 класах. *Учитель початкової школи*. 2016. № 1.

22. Пастушенко Вікторія. Друзі пізнаються в біді. Урок літературного читання у 4-му класі. *Учитель початкової школи*. 2016. № 1.
23. Полевікова О. Нова українська школа: відчуваємо, думаємо, діємо. Проект інноваційного уроку, присвяченого письменнику рідного краю та його творчості. *Початкова школа*. 2017. № 4.
24. Савченко О. Види міжпредметних завдань на уроках літературного читання. *Початкова школа*. 2019. № 2.
25. Савченко О. Літературне читання: інтерактивні методи і прийоми. *Початкова школа*. 2017. № 4.
26. Савченко О. Новий підручник «Читання» для 2 класу: методичний коментар і тематичне планування. *Початкова школа*. 2019. № 8. № 9.
27. Савченко О. Розуміння молодшими школярами літературних творів: сутність процесу і засоби формування. *Початкова школа*. 2017. № 8.
28. Самокиш Т. Рідне, неповторне, незоре, збережімо наше Чорне море! Інтегрований урок у 4-му класі. *Учитель початкової школи*. 2019. № 8. С.35 .
29. Слабинська Н. Інтегрований урок української мови і читання у 2 класі за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О.Я.Савченко. *Початкова школа*. 2020. № 3.
30. Стрюк Т. Інтегрований урок у 4 класі (Літературне читання, трудове навчання, предмет «Я у світі»). *Початкова школа*. 2018. № 1.
31. Тернавич Т. Урок позакласного читання в 3 класі. *Початкова школа*. 2019. № 4.
32. Трунова В. Основні положення щодо позакласного читання в початкових класах. *Початкова школа*. 2011. № 9.
33. Трунова В. Методика позакласного читання в підготовчий і початковий періоди. *Початкова школа*. 2011. № 10.
34. Трунова В. Методика позакласного читання в основний період. *Початкова школа*. 2012. № 7.
35. Тупіцина Є., Качан Л. Віночок українських пісень. Бінарний урок з літературного читання та музичного мистецтва. *Початкова школа*. 2020. № 4.
36. Чабайовська М., Шароварко С. Застосування технології формування критичного мислення молодших школярів у процесі вивчення творчості Т.Г.Шевченка. *Початкова школа*. 2020. № 3.
37. Чабайовська М., Шароварко С. Формування ключових та предметних компетентностей молодших школярів на уроках літературного читання (на матеріалі творчості Т.Г.Шевченка). *Початкова школа*. 2014. № 9.
38. Шаповалова І. «Поетична квітка України» (Поетичний ранок, присвячений Лесі Українці). *Початкова школа*. 2017. № 7.
39. Halyna Kuznetsova, Alona Panasenko, Liubov Luchkina, **Tetiana Zenchenko**, Iryna Danylchenko. Dialogic learning as means of forming the communication skills of higher education students. *Revista de Tecnología de Información y Comunicación en Educación*. 2023. Volumen 17, № 2. Abril-junio P. 101 – 115. URL: <https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/521/614> DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.9>